Duminicile unui nesportiv

ONOAREA NEPĂTATĂ A MĂNUȘII

Nu peste mult, adică mai precis în iulie 1971, se împlinește jumătatea de veac de cînd Jack Dempsey a cucerit, într-un meci rămas istoric, primul titlu mondial de campion absolut al boxului profesionist. S-a și bucurat timp de doi ani, de pe urma victoriei sale, de o glorie de care nu au parte decît puțini aleși ai acestei lumi. Apoi, Gene Tuney l-a făcut k.o., teribilele inițiale ale pumnului înmănușat, care doboară colosul omenesc și îl așterne la orizontală sub numărătoarea implacabilă a arbitrului. Cînd gongul a marcat, sonor și nepăsător, sfîrșitul fatalei numărători, s-a isprăvit cu Dempsey campionul, dar nu s-a sfîrșit și cu mitul ce se crease în jurul lui. Un mit ce mai dăinuie și azi, confundîndu-se cu însăși pugilistica profesionistă, deși puțini adversari și demascatori mai cruzi ai ei există decît „formidabilul Jack", care, în acel depărtat iulie, a electrizat zecile de mii de spectatori din uriașul amfiteatru din Madison Square.

Dempsey s-a retras, după cîtva timp, din ring. Trecuseră anii peste el, avea o mulțime de oase și oscioare zdrobite și prost sudate, dar îi era mai ales lehamite de aranjamentele și afacerile veroase practicate în culisele boxului american. Cică — și cuvintele îi aparțin chiar lui Jack — „boxul profesionist și onoarea sportivă umblă pe căi cu totul diferite", fiindcă marile meciuri de campionat „aparțin negustoriei întunecate a gangsterilor".

Sînt cuvinte aspre și grele ca niște bolovani, care lovesc în demnitatea sportivă. Însă Dempsey știa ce spune, mai ales că el nu dorea să lovească în sport, ci în cei ce-l degradează la un mijloc ignobil de venituri fabuloase. Atît de fabuloase, încît campionatele de box profesionist aduc organizatorilor venali multe, chiar foarte multe milioane de dolari. Ele se obțin din naivitatea credulă a celor ce iubesc cu bună credință virtuțile și performanțele sportive și care nu află întotdeauna că uritele socoteli ale unor astfel de organizatori rămîn exterioare împărăției largi și însorite a sportului.

Pe măsură însă ce crește pretutindeni forța de înrîurire a presei și, o dată cu ea, crește și conștiința morală a mulțimilor, care află opinii ca acelea ale lui Dempsey și demascarea unor realități îngrijorătoare, terenul de manifestare a tendințelor nesportive se îngustează.

La noi, boxul își păstrează, intact, caracterul amator, de pură sportivitate. Pugiliștii noștri urcă pe ring cu onoarea nepătată a mănușii, ca niște fantaști de nevindecat, care cred în frumusețea competițională a boxului. Ei scapă această disciplină a sportului din pățanjenișul țesut în jurul lui de cavalerii lumilor interlope ale ringului afacerist. Ceea ce jac ține de frumusețea jocului, de loialitatea înfruntării, de normele oneste ale sportului, aspect important al culturii complexe a omului modern.

George SBÂRCEA

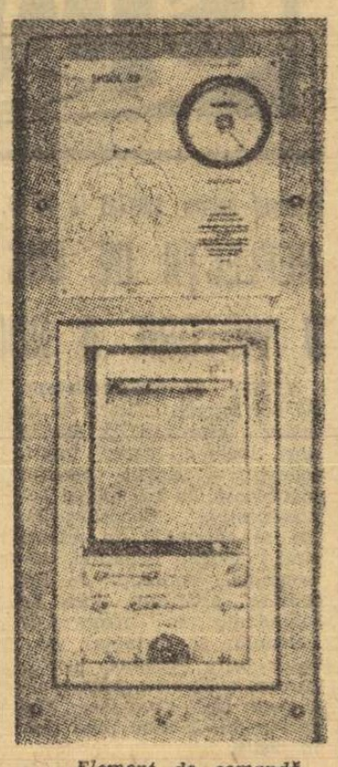

Element de comandă...

...și de execuție

Foto: CONSTANTIN SCARLAT (Piatra Neamț)

VIOM-69:

SIMBIOZĂ A BOXULUI CU CIBERNETICA

S-ar părea că noutățile tehnico-științifice își fac loc cu greutate în sporturile a căror esențială caracteristică este acțiunea în funcție de răspuns la cea a unui adversar direct, cu situații ce nu pot fi anticipate cu precizie, cu mișcări ce se succed într-un cadru spațio-temporal greu de anticipat.

Între acestea, boxul era sortit unui tradiționalism metodic, greu de deșablonizat. De curînd, însă, am fost martorii unui fapt deosebit de îmbucurător și, în aceeași măsură, neașteptat.

În inima Moldovei, la Piatra Neamț, antrenorul Constantin Maxim ne demonstrează, cu rodul unor preocupări de 10 ani, că boxul se poate detașa de empirismul desuet la care părea condamnat. Se relevă, poate, ca neverosimil faptul că aici, lîngă turnul lui Ștefan cel Mare, unde niciodată n-au existat valori remarcabile ale artei noastre pugilistice, Constantin Maxim a realizat o neașteptată simbioză între boxul tradițional și cele mai înaintate idei ale electronicii și ciberneticii, reușind să atragă de partea sa și doi colaboratori prieteni, deveniți, poate tocmai datorită acestei simbioze, fervenți iubitori ai scrimei pugilistice. Contribuția lor, după cum ne declară cu modestie autorul inovației (poate invenției), a fost esențială. De aceea, aparatul electronic destinat pregătirii pugiliștilor a fost botezat cu un nume constituit din inițialele numelor participante la realizarea lui, la care se adaugă anul intrării lui în funcțiune: VIOM-69. Se cuvine, deci, înainte de a le prezenta realizarea, să menționăm și numele celorlalți doi colaboratori: Nicolae Ogriu și Mihai Vornicu.

Aparatul este constituit din două elemente principale: piesa de comandă și cea de execuție. Grupul de comandă prezintă rețele electronice complicate, în care lămpile de radio, tranzistorii, amplificatorii, condensatorii, cronometrele electrice, potențiometrele și inscriptoarele grafice, precum și alte piese necunoscute nouă, sînt legate între ele într-un mod original, servind unor funcții la fel de neașteptate. Elementul de execuție reprezintă, de fapt, factorul de antrenament propriu-zis. Un manechin din cauciuc, prevăzut cu orificii în locurile vulnerabile ale organismului, împreună cu elementul de comandă al impulsurilor, legate între ele prin subiectul uman care acționează la comandă, formează un perfect sistem cibernetic.

Semnalele apar succesiv în cele 6 puncte (bărbie, regiunea carotidiană, precum și în punctele vulnerabile ale regiunii abdominale), la intervale de timp stabilite de antrenor după un program introdus în mecanismul de comandă. Programul este individualizat, în funcție de subiect, de stadiul pregătirii sale și de cerințele de instruire la diferite nivele de măiestrie. Iată ANTRENAMENTUL AUTOMAT! Aparatul dispune, însă, și de posibilitatea manevrării directe a impulsurilor, de către antrenor, manual, prin intermediul unei claviaturi de butoane. Pe o diagramă, peniţele înregistrează, pe șase coloane (corespunzătoare celor 6 puncte de pe dispozitivul de execuție), continuu, momentele declanșării impulsurilor, cele ale răspunsului dat de sportiv prin execuția unei lovituri asupra locului în care a apărut impulsul, precum și gradul preciziei cu care ea a fost executată. Un cronometru electric, corelat cu un tacometru, înregistrează și numărul de lovituri executate în unitatea de timp (frecvența impulsurilor pe unități de timp este stabilită tot de antrenor cu ajutorul unui potențiometru).

Feed-backul, principiu esențial al unui sistem cibernetic, funcționează aici sub forma unui autoreglaj deosebit de util pentru boxeri: lovind un anumit punct, se declanșează automat apariția semnalului în alt punct, stabilit tot prin program sau pur și simplu, întîmplător. Iată deci, că o serie de calități cerute în box, între care viteza de reacție și de execuție, precizia, agilitatea, formarea și dezvoltarea unor acțiuni stereotipe de atac, dezvoltarea atenției sau preciziei, pot fi servite de tehnică. După cum ne mărturisea autorul, aparatul atrage foarte mult pe tineri, fiind solicitat permanent. De aceea preocupările actuale ale inventatorilor se îndreaptă spre construirea unor elemente de execuție în număr sporit, la care să lucreze concomitent mai mulți sportivi, după același program. Cercetările pe care le fac în prezent cu privire la timpul de reacție inițial și final al sportivilor le dă certitudinea că vor ajunge la unele concluzii deosebit de importante privitoare la selecția tinerilor pentru box.

Am încheiat vizita făcută antrenorului Maxim și aparatului său cu speranța că nu va trece mult timp și vom consemna și rezultatele performanțelor elevilor săi.

Gh. ILIUȚA

DOI „PRIMO CARNERA" PE MALURILE DÎMBOVIȚEI!

Era prin anii '30. În toată lumea produceau senzație isprăvile pugilistice ale unui italian uriaș: PRIMO CARNERA. Înalt de 2,05 m și în greutate de peste 100 kg, acesta își „pulveriza" pur și simplu adversarii, iar la 29 iunie 1933 devenise campion mondial la toate categoriile, dispunînd prin K.O. de Jack Sharkey.

ÎN GOANA DUPĂ „URIAȘI"

Natural că și la noi, italianul era admirat, astfel că antrenorii au început să recruteze pentru box tineri cît mai înalți.

Primul s-a ivit în sala C.F.R. și atenția antrenorului Umberto Lancia s-a îndreptat asupra lui. Noul elev se numea Gheorghe Poiană, dar toți colegii de antrenament îi spuneau „Carnera". Înalt de aproape 2 m și în greutate de peste 90 kg, „Carnera" al nostru se mișca ușor, lovea puternic dar... avea un mic defect: era fricos. Dacă adversarul reușea să-l lovească la figură, nu mai făceai nimic cu el. Astfel că în fiecare finală de campionat municipal, îl învingea cu regularitate Mișu Stănescu care îi cunoștea „defectul" și — deși mărunt de statură — făcea ce făcea și ajungea cu pumnul la „punctul vulnerabil". Nu e deci de mirare că într-o bună zi „noul Carnera" a renunțat la box.

APARE UN ADEVĂRAT FENOMEN

L-a descoperit Umberto Lancia într-o baracă din Tîrgul Moșilor. Se numea Gogu Ștefănescu, era mai înalt cu 20 cm decît boxerul italian și mult mai greu. Nu făcea nimic toată ziua, era doar expus ca o curiozitate.

Iată de ce uriașul — căruia i se spunea Gogea Mitu — a părăsit bucuros baraca din tîrg și a poposit într-o sală de box, între oameni, primit cu multă prietenie.

Zi de zi, un an întreg a muncit Lancia cu noul elev, care nici nu se putea apleca. Cînd s-a împlinit anul, noul Carnera se mișca cu ușurință și știa să dea întrebuințarea cuvenită uriașelor sale brațe.

PRIMELE VICTORII

Federația de specialitate i-a acordat licență de profesionist, iar francezul Grizzo i-a fost angajat ca adversar. Meciul a avut loc într-o seară de toamnă pe arena Venus. Apariția în ring a lui Gogea Mitu a produs senzație. Uriașul părea ceva ireal. Că era ceva real s-a convins însă în primul rînd francezul, care în repriza a 4-a s-a prăbușit sub greutatea „pumnilor de o tonă".

Peste cîteva timp tot prin K.O. avea să piardă și popularul Dumitru Pavelescu, care a declarat apoi că în lunga sa carieră n-a întîlnit un adversar mai puternic ca Gogea Mitu

INTERES PENTRU NOUL BOXER

Toate ziarele europene au început să se ocupe de „Uriașul din România". La București vencau diverse oferte pentru meciuri în străinătate. Însoțit de antrenorul său, Gogea Mitu a descins în capitala Franței. Aci i s-a oferit un meci de șase reprize în compania lui Bergman, un alt uriaș, însă „numai" de 2,05 m, descoperit de un antrenor parizian. **„După șase reprize de lovituri ca de trăznet** — scriau ziarele franceze — **bătălia giganților s-a terminat la egalitate".**

A urmat un turneu de demonstrații prin estul Franței, apoi perfectarea unor meciuri pentru Italia și America.

Înainte de a pleca spre aceste meleaguri, Gogea Mitu a ținut să-și viziteze părinții și să-și revadă satul natal din Dolj. Dorința i-a fost îndeplinită, dar între timp o boală necruțătoare, contractată în viața de mizerie a bîciurilor, și-a făcut efectul și „uriașul din România" și-a dat obștescul sfîrșit.

★

Peste ani, o soartă asemănătoare avea să aibă și italianul Primo Carnera. După terminarea carierei pugilistice, acesta — spre a-și cîștiga existența — a început să practice luptele libere. Au urmat ani grei, ani de mizerie, departe de pămîntul patriei sale. Bătrîn, grav bolnav, a făcut tot ce era posibil să se reîntoarcă în Italia. De la aerodrom, a fost transportat în satul său natal, Sequalo. Aci, fericit că se află „printre ai săi", a închis ochii pentru totdeauna. Calendarul marca zilele din primăvara anului 1967.

Costin PAUN

MARI AVANTAJE LA PRONOEXPRES

Cu concursul din 18 martie 1970 s-a aplicat o NOUĂ FORMULĂ TEHNICĂ la Pronoexpres, care se menține și în continuare. Dintre avantajele principale ale acestei formule, vă reamintim:

— Se extrag, în total, 14 numere în loc de 13, ca la vechea formulă;

— Pentru prima dată se cîștigă cu 3 numere din 8, la extragerea a II-a de 8 numere din 45;

— Se atribuie premii pe 12 categorii (6 la extragerea I și 6 la extragerea a II-a);

— Participarea se face în mod obișnuit, o variantă simplă fiind formată din 5 numere diferite din 45, taxa de participare fiind de 3 lei (pentru participarea numai la extragerea I) și de 6 lei (pentru participarea la ambele extrageri).

Precizăm că participarea se poate face și pe bilete colective cu 20 variante simple sau cu o variantă combinată de 7—15 numere.

Procurați-vă bilete din vreme pentru concursul Pronoexpres din 1 aprilie 1970, la care se aplică NOUA FORMULĂ, cu mari avantaje pentru participanți.

Marți 31 martie 1970 este ULTIMA ZI pentru procurarea biletelor.

● În pauza meciului Dinamo — Steaua, care va avea loc pe stadionul „23 August", astăzi, începînd de la orele 13,45, veți asista la atribuirea unor premii obținute la sistemele de joc Loto-Pronosport.

meditații inocente

...A venit primăvara: strălucitorul Mithra a ieșit din peștera legendară să încălzească iar pămîntul, gonind cu razele-i de ample lumini cețurile iernii și posomorala veșnic acritului Ahriman, — bun, va să zică îl tragem în duminica asta și cu ceva aluzii la vechea și binecunoscuta religie mazdeică a amicilor Perși, așa, să pălească de invidie răuvoitorii. (Al subsemnatului, natural, nu al primăverii — cum ar putea fi cineva răuvoitor al primăverii?!). A venit primăvara și cine m-ar opri să nu mă gîndesc la persanul Mithra sau la brîndușele galbene și la toporașii roșii și albaștri, scoțîndu-și cu sfială căpșoarele, ici și colo, prin pădurile tot umede, dar palpitînd de viață ascunsă și renăscută? Aș mai putea să mă gîndesc la încă multe altele; nu mă gîndesc. Mă gîndesc la astenicii cu care s-a întors în primăvara asta nea Țeniță din voiajul lui în nordul țării, căci, în sfîrșit, s-a-ntors. Cînd l-am auzit la telefon, mi s-a oprit inima în loc.

— Bravo, i-am strigat jovial, cînd te-ai întors?

— Acum o săptămînă. Vocea lui părea obosită.

— Acum o săptămînă! Eram consternat. Existi de-o săptămînă în oraș... și mă suni la telefon abia astăzi! Ce s-a-ntîmplat... ești cumva bolnav?

— Sînt astenic.

— ...!

— Da, i-am auzit în receptor rînjetul sardonic. Astenic în ultimul hal. As-te-nic, a ridicat tonul, și la capătul celălalt al firului literalmente am înghețat: într-adevăr tonul lui avea timbrul special al astenicilor. Am procedat cu băgare de seamă.

— Ei, asta se vindecă, există remedii, docto...

— Demagogie, m-a întrerupt. Nu există remedii. Nu există nimic. Astenia nu se vindecă. E incurabilă, cel puțin astenia mea, înțelegi? Am bravat pîn-acuma, dar nu mai pot. Am bravat și față de dumneata în scrisori... nu vreau să mai bravez față de nimeni! Forțele vital-motrice m-au părăsit imediat după meciul România — Grecia și după ce-am citit comentariile de specialitate. De angoasa resimțită în noaptea tragerii grupelor El Mundial-ului, mi se pare că ți-am scris, nu ți-am scris însă cum m-am consumat după aceea, cum m-am perpelit nestiut de cei din jur, deși arboram un zîmbet voios și nepăsător... În schimb, sufletul din mine ardea pîrlind ca Hercule, pe umeri cu tunica otrăvită dată soției eroului de centaurul Nessus. Pe timpul turneului din America de Sud, am hoinărit pe obcinele înzăpezite ale tîrgușetului unde mă aflam, vorbind de unul singur, spre dezolarea paznicilor forestieri și a ciobanilor borșeni. La întrecerile de bob bobiet și schi, ca să-mi omor nervii, confecționam avioane pentru nepoțelul din casă. (Între paranteze, îți spun că merită să încerci așa ceva: am confecționat și MI 1, și MI 6, și MIG 21, și SOUNDERS cu rachete pe aripi, și COMET 4, și CARAVELLE — și altele, de o rară frumusețe; chiar te rog, cînd ai drum pe la magazinul „Cutezătorii", știi unde e, să vezi dacă au sosit monoplanele AN 2 și elicopterul IAK. Mersi). Îmi terminasem oarecum, cînd a fost gata patinoarul acoperit... cu toate c-am făcut haz de necaz și atunci am sombrat din nou, mizerabil, după ce am auzit cum au jucat japonezii... sigur, sigur, trebuiau să ne bată, o viață-ntreagă s-au dat pe gheață și au jucat hochei — unde? a zbierat de mi-a zbîrnîit urechea, unde? Pe nisipurile coraliere ale mării Japoniei? Pe pantele vulcanului Fuji-Yama? În palatele foștilor samurai? Victoria asupra bulgarilor m-a lăsat café-glacé, eram drogat pînă-n călcîie cu meprobamat. Am vrut să cîștige Szabo la șah — a cîștigat! Ciocîltea, turneul din America am vrut să-i revină lui Țiriac, i-a revenit lui Năstase. La 12—12 în meciul de handbal România — R.D.G., am spart televizorul unor amici ai gardelor mele — și nici nu terminaseră cu plata ratelor. A trebuit să le cumpăr altul, mă sufocam și de nerăbdarea de a-i vedea pe Băieții lui Dinamo Bacău jucînd cu băieții Arsenalului, am așteptat și matematica relație londoneză de 7—1 în favoarea ultimilor... și-ntr-un zori de zi, cînd toți dormeau, am fugit deznădăjduit la București. În tren, am aflat că antrenorul brazilian Saldanha a fost înlocuit în funcție de Mario Jorge Lobo Zagalo... nu se poate, domnule! Nu se poate! De ce cu Zagalo? Cu Pelé trebuia înlocuit Saldanha, ca să avem de ce ne bucura, ca să avem de ce să fim mai optimiști, ca să scăpăm de-o obsesie, altfel: ce mi-e manda, ce mi-e tanda! F.I.F.A. n-are nici un cuvînt de spus? Am să-i scriu lui sir Stanley Rous și-am să-mi expun punctul de vedere. N-o să mă-nțeleagă? Atunci, de e el acela, nu-i sînt mamă eu!

Și, tranc, telefonul.

...Neplăcută chestie, ce să zic... pe undeva, totuși, are dreptate, cu astenille astea, prezente și viitoare nu-i de glumit. În special cu cele sportive: te pot nenoroci pe-ntreaga viață. Săracu' nea Țeniță... cine și-ar fi închipuit?

Al. STRUȚEANU

ÎMBRĂCAȚI-VĂ MODERN!

O colecție frumoasă și tinerească de raglane, de impermeabile și de pardesie, din țesături de bumbac cu poliester, în culorile deschise ale primăverii, vă așteaptă.

O scurtă vizită la magazinele și raioanele de confecții vă va da ocazia să alegeți confecția care se potrivește gustului dvs.

NICOLAE LĂCUSTĂ, BUZĂU. Nu am la dispoziție toate datele cerute în legătură cu pumnul lui Sonny Liston. Floyd Patterson este infinit mai bine informat decît mine în această privință! Reține doar amănuntul că de unde își prinde el ceasul de mînă și pînă în vîrful degetului mijlociu este o distanță de... 33 centimetri. Uitați-vă la pumnul dv., măsurați, faceți comparația și căutați apoi să vă explicați de ce a ajuns Liston campion mondial, și nu dv.!

I. GHINESCU, COMUNA BOTENI. Altădată erați mai... operativ. Dar nu vrem să vă lipsim totuși de posibilitatea de a vă spune opinia despre pariul încheiat de Răducanu, care a anunțat că-și va rade mustața în cazul cînd Rapidul va pierde meciul cu Petrolul, de la Ploiești:

De-i întrebi pe ploieșteni,
Spun cu zîmbetul pe față:
Le-am luat la giuleșteni
Două puncte și-o... mustață!

NICOLAE FERENTZ, DEJ. 1) Veți primi răspuns într-un număr viitor. 2. De la Paris, handbaliștii noștri s-au înapoiat cu trei cupe: 1. Cupa de porțelan (în valoare de 15 000 de franci) oferită de președintele Franței, Georges Pompidou; 2. Cupa de metal (20 kilograme), oferită de Federația franceză de handbal. 3. Cupa Mondială. Primele două fiind cadouri, evident sînt... netransmisibile. Cupa mondială este, însă, „challenge-perpetuum", pe soclul ei montîndu-se cîte o plăcuță, care indică ediția și țara învingătoare. Din cele 7 plăcuțe (presupunem că Federația noastră n-a întîrziat s-o monteze pe cea de a 7-a!), trei imortalizează victoria handbaliștilor noștri.

IOAN MORARU, ORADEA. „Cîndva exista un talentat boxer, pe nume Constantin Niculescu, participant la Jocurile Olimpice

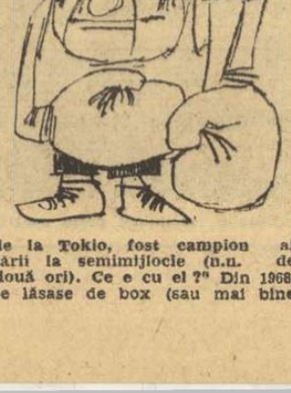

de la Tokio, fost campion al țării la semimijlocie (n.n. de două ori). Ce e cu el?" Din 1968, se lăsase de box (sau mai bine zis se lăsase boxul de el!), dar acum încearcă să revină. Se pare că n-a avut cel mai bun sfătuitor în... colț, în ringul nevăzut al vieții. În momentul de față, el se antrenează la „Progresul", sub conducerea lui Lucian Popescu.

MARTON VERES, ARAD. O diferență de greutate de 1—2 kilograme între doi boxeri își spune adesea cuvîntul. Și totuși, în anul 1900, Bob Fitzimmons a avut curajul de a înfrunta pe colosul Ed. Dunkhost, cu 63 de kilograme mai greu decît el! Și, ca în legendă, David l-a învins pe Goliat. Și încă prin K.O.!

răspunde Ion Poștașu

ALEXANDRU CANGHIZAR, BUCUREȘTI. Dintre catrenele pugilistice, am reținut cel intitulat „Întrebare și răspuns". Să-l prezentăm și cititorilor:

— Mergi, colega, undeva,
Ca să bem și noi ceva?
— Setea vreau ca să mi-o
stîng,
Cînd te-oi întîlni în... ring!

MARIUS DRĂGOESCU, DRĂGĂȘANI. Istorioara e hazlie. De ce nu ne spuneți și revista în care ați citit-o, și mai ales: cînd? N-o fi prea veche? Dar, cum nici o anecdotă, de fapt, nu e nouă, vă dau cuvîntul: „Într-o noapte, pe o stradă dosnică din Chicago, o tînără a fost atacată de doi răufăcători, care au încercat să-i smulgă poșeta. Reprezentanta „sexului slab" a dat însă o ripostă neașteptat de energică celor doi agresori: unuia i-a spart maxilarul cu un pumn, iar pe cel de al doilea l-a făcut K.O. cu o lovitură la plex.

La locul incidentului au sosit imediat poliția și ziariștii. Asaltată cu întrebări de către aceștia din urmă, tînăra i-a rugat să nu-i publice fotografia în gazete și, mai ales, să nu-i dea numele.

— Trebuie să fiu înțeleaptă! Dacă s-ar afla cele întîmplate, credeți că ar mai avea curajul vreun bărbat să mă ceară în căsătorie?"

ELENA BOAMFĂ, DEVA. Sînteți cumva rudă cu arbitrul internațional de box, Ion Boamfă? Am înțelege mai repede, în felul acesta, entuziasmul dv. pentru box, un sport despre care nu credeam că ar putea cuceri și inimile femeilor. Dv., oricum, ne dovediți contrariul! Dar, să vedem ce spune o urmașă a Evei, în legătură cu boxul: „Reflectoarele s-au stins. Ringul a rămas acum singur în noapte, martor tăcut al victoriilor și înfrîngerilor, prieten deopotrivă al biruitorilor și al celor îngenunchiați pentru o clipă... Totul va intra treptat în amintire. Dar, cît de dulce este această amintire?"

Ilustrații: N. CLAUDIU